

WWW.UNILIB.RS

Год. IV. — Број 1.

У Новом Саду, 1. јануара 1910.

СТАРМЛАДИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Уређује: Стармлади. — Цена је листу: на год. К 8; на 1/2 год. К 4, на 1/4 год. К 2.

СРЕТНО НОВО ЛЕТО!

(Сан „Стармладог“.)

БИБЛИОТЕКА
БР
ПЕТРА СТОЈАДИН
НОВИ САД

Стармлади: Пази молим те, помео се, па му место руке пружио — ногу!

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Граничар.

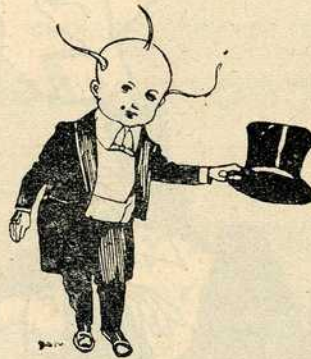
Има једна мађарска пословица која каже: „Nesze semmi fogd meg jól!“ т. ј. „Ево ти ништа — држи га добро!“ Мора да су у Бечу ту пословицу имали на уму, кад су Мађарима послали Лукача. Јер он је ту пословицу и оправдао. Хтео је да влада помоћу оних који су за заједничку банку; хтео је да влада помоћу оних који су за самосталну банку. Хтео је и помоћу оних да влада који зу за плурарно право гласа и помоћу оних који су за опште право гласа. . . И он је свима преговарао, свима се погађао . . . једном речи много хтео много започео „час умрли њега је помео.“ Т. ј. управ он је био већ и мртво-рођен. Као рођени политички мртавац, пошто нам није ништа донео — за то с њиме није ништа ни изгубљено, као што опет да је и могао владати, опет неби ништа — добили. И онда да велики Шекспир нема право кад каже „од ништа — бива ништа!“ Он је управ и као министар „дошао да иде“. И пошто се испунила и она „где си био: нигди; шта си радио: ништа!“ — а Беч до уверења дошао, да су већине мађарских група захтеви без гранични — послао им је граничара, да им он измери границе и докаже да се неморају границе мира преко-рачавати — него да би се и у граници захтева могла већ једном та криза решити.

И сад су многи љубопитни, како ће граничар удесити, да буде коза сита и купус читав. Оно да је граничар мајстор и да уме да направи штимунг — доказ је сва штампа — која је некад вршталла прстиву граничара, да се до неба чуло — да ћути, ко да су је златом обасули.

И наравно да је сад Јуст љубопитан, на који начин ће се он моћи отрести самосталне банке, а Кошут мађарске команде, персоналне уније, самосталног ђумрука, Андраши плуралног права гласа — те да се опет дочепају мало министарских механих

фотела . . . заш' код граичара нема кец, мец Он ће их само један пут понудити „је ли по вољи с нама да држите?“ — па ако одбију, а они могу — као онај Србин кад га је Шваба понудио да једе, а он одбио, — после питати: „Шта си оно комшија, мало час рекао?“ А шта ће бити с нама народностима, нарочито Србима? Хоће ли граничар као некадашњи „српски бан“ — заиста доказати да је стари или нови српски бан, па најурити већ једном Павла, потписати босански устав — на ма и он дошао у Павлов списак „велеиздајника“ — идемо да видимо.

Ex lex.

И ако овим првим бројем „Стармлади“ улази у еке леке стање, ми се ипак уздамо да ће наши г. г. претплатници лањску порезу наше шаљиве странке — што пре уплатити. У толико пре што штампарија, цртач, мајстор што прави Cliche-је неће ни да чује за ex lex стање, а друго наш лист није орган мађарске владе (нити има на себи мухур „Mehét“-а) него је мали али слободан сатирик, независан према свима и свакоме, који једину „благоданост“ г. г. претплатника ужива. За то отвара претплату на

I четврт, која стаје К. 2 —
или на две четврти, „ „ „ 4—
„ три четврти, „ „ „ 6—
а на целу годину, које стаје К. 8—

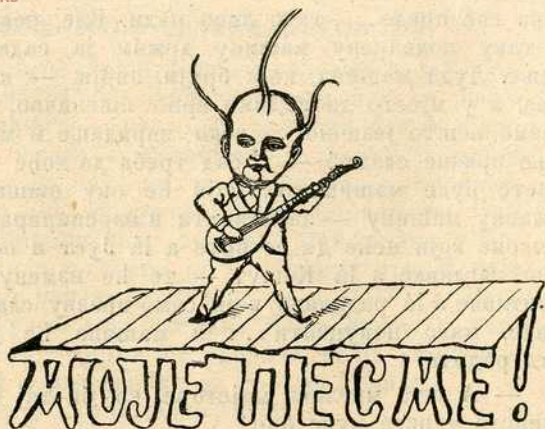
С поштовањем
уредништво и адмиристрација
„Стармладог“.

Виц шустерског шегрта.

Г'осподин (шустерском шегрту): Јели, можеш ли ме упутити, хтео би у зверињак?
Шустерски шегрт: Као шта?

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

„Каква ми је дика, без бркова,
Кано кера, која репа нема.“

пева Јуст Векерлу.

„Не воли се по лепоти дика,
Већ се воли, који плаћа боље!“

— отпева Кошут.

„Мислила сам моју дику клету,
После сам се промислила сама,
Што да кунем, кад за њиме трунем!

— певао је Кошут Јусту.

„Јел' још кога оставила дика,
Ка' по мене, на садашње време,
Пред пролеће, кад ме нико пеће!

пева Раух, тетка Аустрији.

„Љуби слатко, моја мила дико,
Љуби слатко, биће ти за кратко!“

пева Јуст Луначу,

„У сну сневам, да швалера немам,
А на јави к'о кике на глави!“

пева четрјестосмашка Кошутова странка.

„Сунце јарко, видиш ли ме јако,
Како сам ти потавнела јако!“

— пева Франкова странка.

„Где си душо, где си рано!
Где си данче мио —
Где си сунце огрејано!

пева „Стармлади“ — претплати која никако не стиже.

Згодан одговор.

Пацијент: Знате ли, господин докторе, један мој пријатељ вели, медицина коју сте ми преписали, одвећ је јака и драстична — знате како вас је он назвао? Лечник: Дакле?

Пацијент: Марвеним доктором!

Лечник (саркастично се смејући): Али такве увреде не требате никада да себи дозволите!

Ађим Родоњацац умствује.

Има овде — више него у флаши!

Неки дан а ја пређем свом куму Соври, који је баш у тај пар вечерао „Шта једеш то, кум Совро?“ упитаћу га ја. „Киселицу, кум Ађо“, одговори ми он. „А прија ли ти?“ упитаћу га ја. „Богме јоште како. Верујеш ти мени кум Ађо, да ја волијем јести киселицу, него говеђију суну?“ „Па, кад ти кажеш, верујем, куме, што не бих веровао!“ — рекох, ја. „Богме, си ти онда доста велики магарац кад то, верујеш, куме!“ — рече ми он. — Тако и Кошут уверава своје да волије што није више министар — и они му верују, а Др. Лаза Бајић уверава своје пријатеље, како још волије што није више фишкар новосадске црквене општине и они му верују. А виш ја не верујем одсад ником — па ни нашем вођи Јаши, који не лаже ни кад спава.

Неки дан уђем у неки бирцус и читам овај стих:

Ако немаш пара, роде,
А ти пиј — воде!

Богме, — пијемо ми и за паре воду. А на послетку иду избори, онда вала, мож' ту таблу и збрисати — пиће се и без пара. Многи фале, Лукача, а многи пеују Хедерварија — а ја чекам док видим какви ће избори бити, хоће ли бити слободни — т. ј. фрај пиће и магарећији наприкаш — или ће се морати плаћати. Па онда ћу и ја рећи своју. Него за сва три дана Божића сам гледао у небо! (Натезао флашу!) Пиј па да идемо!

Божифни полаженик.

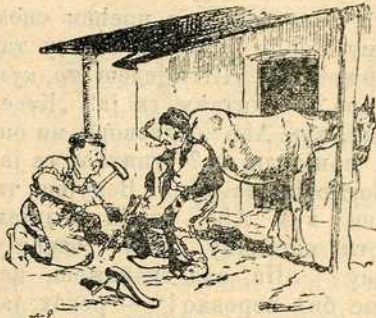
— Скромности, скромности, не остављај ме, дај да у право време — највећи ба-так зграбим

Прва жртва фридјунгове парнице.

Прва жртва Фридјунгове парнице — је тајни саветник Емил пл. Јети, секциони шеф у министарству спољних послова, који је ових дана бачен у пензију. За њим ће повући ногу аустријски посланик у Београду Форгач, па Раух, па Тарабокија, па Акурти, па Доротка, Кошутућ и т. д. по оној народној „Хајде нога за ногом.“ — Једино што ће остати без пензије а са ногом (од коалиције) — историчар Фридјунг. Радикали и Франковци мрзе Фридјунга, да нема у очи да га виде. Кажу, да ће он једини бити крив — њиховој будућој пронасти о изборима.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Пред ковачницом.

— Држ', ком-
шија!

— Држим, мај-
сторе!

— Стисни је;
немој да је испус-
тиш, ко новосад-
ски жупан столи-
цу, па да после
кукаш за њом...

— Ни брига те
мајсторе. Стиснуо

сам је к'о радика и автономију.

— Е, онда јој неће ништа бити, сигуран си, ко врапче у дечијој руци — докле га не угњаве.

— Па шта је ново у политикви, мајсторе!

— Е, приљ Совро, сад је наступила она народна: „Крпеж кућу држи!“

— Лепо, мајсторе, ама ја чујем да су се јако поцепали, па који ђаво ће их покривити...

— За сада проба Граничар... Он до душе није ђаво, него министар, ама ја неверујем да ће се он у крише упустити... заш' мучно је од нечег поцепаног створити цело...

— Е, па да шта може радити? Шта зна човек радити кад га поцепају, ко наприлику, новине писца „Нашег човека“. Он се после сиromaх крии, како зна и уме...

— Створи ново, ако може... али кришењем се не бави. Тек неће бити мањи од мајстор Фејерварија... а тај се није бавио кришењем. Кад му је когод дошао с ренерацијом, а он га је овим речима отерао: „Ко је мајстор — тај само ново ствара!“ — Ето мајстор писца су све новине криле... па кад је овако дроњив пристао? Шта рекли: нит куд мајци, нит куд у девере.

— Па што ће сад бога вам бити са сабором?

— Богме не знам, шта ће бити од њега. Хоће ли се наћи машиниста који ће застали строј кренути — као што сам прошле године на Гецином спахилуку видео.

— А шта си видео, мајсторе?

— Па у спахилуку Гецином су у велико вршели, у један пут машина полуди.

Није хтела да прима снопове, и у место тога је почела да се дури, да зија, бруји, лупара — а точкови јој се витлале ко ђаволека сува-ча. А тамо где треба да излази жито — излазила је плева, а жито је ваљда одлетело у плеву... — жита нема! Онда се машиниста дести те ће рећи: „На страну, људи!“

Само машиниста није отишао „у страну“ — него је на против пришао гвозденом бику. Чврстом руком је прихватио за полугу — и зауставио пару. Одмах је и машина за вршење стала. Машиниста јој је одмах пришао, чекићем покуцао а што је ваљало намазати — добро је намазао... И после неколико сати а ма-

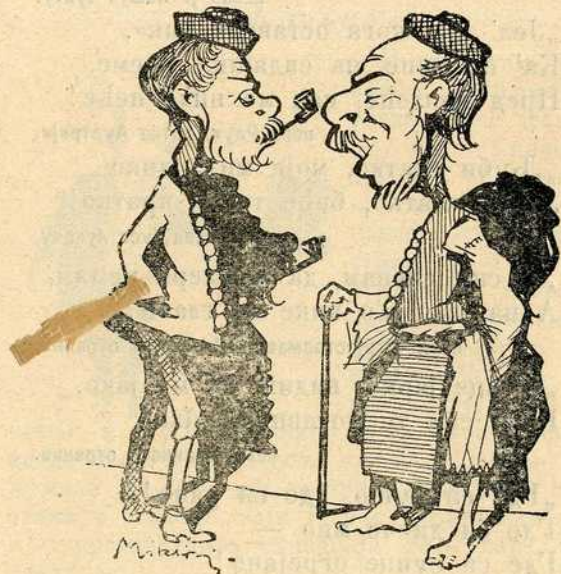
шина све преде... тако лепо ради. Еле, рекох, за таку покварену машину држим ја садање стање. Луда машина, која бруји, зврји, — клопара, а у мјесто да видимо зрно шенично, ми чујемо нешто језично... неко зврдање и млтање празне сламе! — И сад треба да дође тај чврсте руке машиниста, који ће ову шашаву државну машину — зауставити и изрепарирати. Точкове који неће да се врте а ла Јуст и офуцане заглавке а ла Кошут — те ће изменути, а витлове а ла радикали који само празну сламу млате, мало покуцкати... и машина ће дивота радити.

— А шта мислиш мајсторе, ко би тај машиниста чврсте руке био?

— Па, кажу мајстор Кујен. Он је већ потврђен, за машинисту. Добио је „цајгнис“ из Беча, баш јуче.

— А шта мислиш ти мајсторе о њему?

— Е, мој приљ Совро, — чек' на ред. Купус, па резанац. Не дам се ја потковати — него ја подкивам друге. Казаћу ти ја — ал' док доведеш и оног другог коња да поткујем. А довде се задовољи и с овим, што си сад дознао,

Разговор између касапа.

— Па како иде посао тамо код вас?

— Сјајно! Скоро све сам псе утаманио у моме крају!

То је конкуренција.

Странац (фијакериста): Пошто ћете ме изпети у артеско купатило?

Фијакериста: За круну.

Странац: Како? Па за 8 крајцара могу на аутомобилу се извести, а на фијакеру је ваљда тек ј фтиније?

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

Још мало дужна одговора.

Познати друштвени пензионирац и политички анафалета између осталих што он рекао „глуштина“ — навео је како ми чак и црногорског књаза — блатимо! — Ми му у нашем одговору на ову лаж нисмо ништа одговорили, као што смо му дужни остали одговора на лаж: да је „Крајишкиња“ по трећи пут давана у Новом Саду, а у ствари је по четврти пут. И није последњи пут дана 1900 — него 1907 год. Исто тако „Тража зета племаћа“ није прерада него оригинал... Може се уверити и из „Историје Српских књижевника“ од Јована Грчића.

Али о књазу беше говор.

Сва штампа — осим јединца „Браника“ — назива садању владавину књаза најпогрднијим речима. „Србобран је недавно донео под насловом „Лена компанија“ — а поднасловом „Фридрих јунг, Настић, књаз.“ А у броју 201 „Србобрана“ сад од уторника стоји под уводним чланком Последње средство између осталог ово:

„Ја сам у почетку овог чланка морал и право цетињске господе назвао „африканским“, али сада, последице дубље оцјене њихових поступака, увиђам, да тиме чиним криво сиротим африканским дивљацима, јер ако ништа друго, цетињски доктори права од њих би се могли научити нећу да речем љубави, рего просто — одношају према својој отаџбини и својем народу: африкански дивљаци, истина, пустоше огромне земље, убијају, па чак и једу многе људе, али они пустоше туђе земље, убијају и једу туђе људе, а цетињски канибали пустоше своју рођену отаџбину, пију крв своје рођене браће!

Пред тим гнусним фактима мора човјек са ужасом да застане и да се запита: је ли могуће, да су ти људи у чистој свијести? На жалост — да! — Па зато, како последње догађаје у Црној Гори, тако и сав данашњи режим објашњава једна једина реч: тиранија. Тиранија не познаје ни право ни морал, ни човјечност; она нема ни отаџбине, ни патриотизма, ни рода, ни племена: Нерон је отровао своју рођену мајку, Јова Грозни је убио рођеног сина. Тиме је све речено....

Ал тирјанству стати ногом за врат,

Донести га к познанију права,

То је људска дужност најсветија!“ вели Његош.

Омладина црногорска је више него ико свјесна те свете дужности и умјеће јој удовољити, не прсајући ни од каквих жртава.“

То мишљење заступа сва штампа осим људи који хвале „тумбе окренути морални поредак свог света“ — а зашто хвале цетињске целате, то је „Браникова“ тајна — јавно се зна толико, да је ових дана лист „Дубровник“ изнео како је књажев тајник хтео да га поткуну... и да је тај књажев тајник био

и у Новом Саду. Можда би „Браник“ знао кога је тражио и шта је хтео!?

А ја сам био чиновник деон друштва „Браника“ па сам као такав црногорску владу грдио — а они хвалили. Мени је по једном чиновнику поручено, зар не видим како „Браник“ нише и да ћу ја то што сад пљујем лизати, а ја сам онда дотичном чиновнику рекао, да ми баш обратно изгледа да ће „Браник“ што сад лиже, после пљувати... Па ја сам погодио... бомбанку аферу је после и „Браник“ осуђивао. Мени је онда познато било да је у тој афери неки агент књажев путовао с Рајковићем заједно и плаћао кола... и извештаје сам да био да треба тиранију нападати не из непријатељског — него пријатељског логора књажевог.

Дакле, уважити господине ово и за себе: „Нико, никога не може укалати док се сам не укаља“.

Стармлади.

Чиста савест.

Један уредник новина купио је у једној трговини у очи Божићнег празника једну повећу партију ситног шећера. Кад је дошао кући приметил је супругу му, да је у шећеру половина ситног белог песка. Он онда оваку поруку у своје листу стави, међу одговорима уредништва: Ми смо од једног овдашњег трговца купили шећера, у ком је била кила ситног песка. Ако нам исти који нас је на овај начин преварио, не пошаће у року од 24 сата 7 кила доброг шећера, ми ћемо му изнети име на јавност. — Још пре но што је рок истекао, добио је од пет трговаца по 7 кила најбољег шећера.

Једва једанпут или шта чини цивилизација.

У овдашњу књијару Огњановића, дође пре празника један малиша, који ће запискати: „Молим једну посткартвесте.“ — „Какову весте?“ упита га књијарски помоћник. — Малиша: Једну коствелтпарте — бартвелткосте. — Помоћник: Како мислиш? — Малиша: Келтностверте — келташторте — велросткаце — велтепроце — костбартвелте. — Помоћник: Ти ваљда мислиш велтпосткарту? — Малиша: Да, — волшткарту!

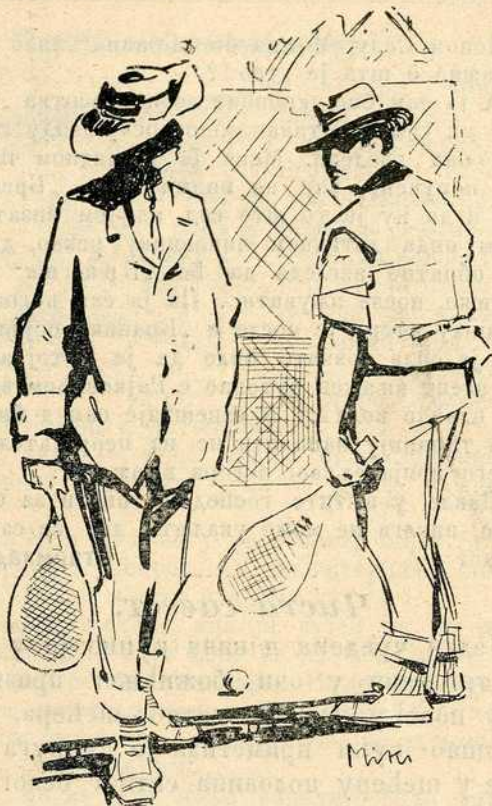
Гњ.

Оправдана бојазан.

Један овдашњи лекар (који воли да прави напрене рачуне): Чув јте сада госпођо свога супруга од сваког раздражења!

Госпођа: Онда бих вас молила, да нам ваш рачун, сад не поднесете!

I. шпортиста: Данас ми је понудио један бечки виец аутомобил за 16.000 круна на отплату.

II. шпортиста: Па што ниси узео?

I. шпортиста: За то што је скуп. Данас га могу имати и за 16 филера.

II. шпортиста: Како?

I. шпортиста: Тако лепо. Платим 16 филера па се возим од владикиног двора све до купатила, на Мајеровом аутомобилу, па бар нисам ником ништа дужан.

Неколико питања.

Младстари: Шга мислиш мали, колико би требало репова од пацова, да се може везати месец са земљом?

Стармлади: Један, али тај мора бити здраво дугачак.

Младстари: А каква је разлика између младорадикала и старорадикала?

Стармлади: Младорадикали имају „соса“ без „шарана“; а старорадикали имају „шарана“ без „соса“. За сада друге разлике нема.

РАЗЛИКА.

Васпитачица: Чујеш Кајка, кад сам ја твојих година била, знала сам много више.

Кајка: Можда сте ви имали паметнију госпођицу.

Дупли човек.

У једној вароши у Америци умре један адвокат, који даде себи овакав натпис на гробу ставити: „Овде лежи један адвокат, један поштен човек“. Кад је у истом месту била нека сељачка свечаност, а људи између осталих знаменитости изађу да виде и гробље. Један сељак се заустави код гроба и стане вртети главом. Неко ће га упитати, зашто врти главом. „Та не могу да се начудим, рече он — зашто су баш у овај гроб, два мртваца саранили!“

Умољавају се поштована г. г. претплатници, да што пре намире свој дуг.

Адм. „Стармладог“.

ВАРОШКО АРТЕСКО КУПАТИЛО

и завод ладног лековитог купања
У НОВОМ САДУ, ФРАЊЕ РАКОЦИ-ПУТ.

Отварено је у недељу 2. јануара 1910.

Варошка својина, дивно украшено ново купатило. Надалеко припознато и са лековитошћу хиљадама похваљено и најбоља, најпунија садржина јодне лековите воде. По исказу најодличнијих хемичара, садржина ове воде је потпунија него садржина јода у купатила Липика. Најлековитија вода за лечење *испаша*, *костобоље* итд.
Шеталиште од 20 јутара.

Просторије за

50 кади за купање

Што се тиче у погледу удобности и хигиеније, најмодерније је намештено и уређено.

ФАЈАНС-КАДЕ, код сваке каде засебан туш.

РАСКОШНО

парно купатило

53 одељења за облачење, четири велика фајансбазена са сваковрсним тушевима, са сувом ваздушном комором, одељење за масажу.

Испитани великоварошки масери и масерке.

Пединирање. Маникирање. Дивна офисина. Дворана за читање. Удобна дворана за одмарање. Свака удобност. Одлично уређена гостиона у згради купатила.

Дивна кујна, најбоља вина. Елегантне гостинске собе по уредби једног пензионата. Јефтине цене.

Модерно и потпуно усавршено, у вароши једини

завод лековитог ладног купања.

Сваковрсна лечења ладног купања. Угљене киселине, фанго, блатне и сумпоровите купке. Електрична и четвртна купања. Сваковрсне лековите и вибрационе масаже. Радиогенова лечења са пићем и купањем. Деловита врућа и врело ваздушна купања. Сунчана и ваздушна купања. Купања у песку.

Сталан лекар купатила. Ауто-вожње до купатила и натраг.

Телефон број 264.

Комбиниране јефтине цене.

Диван ценовник бесплатно шаље

УПРАВА КУПАТИЛА,

ПОГРЕБНО ПОДУЗЕЋЕ
и етовариште надгробних споменика
ПАЈЕ МАРКОВИЋА у Н. САДУ
у средини дунавске улице, телефон број 168.

Филијала: погребно подuzeће „Конкордија“ пређе Буре Стојковића, Курчинска улица број 15.
Држи вазда огроман избор сваковрних каменних надгробних споменика. Натписе изрезује најсавршеније, а позлата душла и дуготрајна. Велики из ор мртв. сандука, венаца, покрова и целокупне опреме за погребне. Цене строго солидне а послуга најтачнија.

Сеоба „Стармладот“.

„Стармлади“ се из дунавске улице бр. 10. преселио у Витковићеву улицу бр. 16.

**Од 15. јануара издају се
две елегантно намештене
велике собе**

(у сред вароши лебарска улица бр. 6.)

врто подсне за адвокатску, лечничку или другу какву канцеларију, а може и за самце два официра или виша чиновника — подесан стап бити.

Календари за 1910. год. готови су и разашилу се.

Српски народни велики
илустровани календар

СВ. САВА

и мањи
илустрован календар

ГРАНИЧАР

Цена 1 ком. 1 Круна.

Цена 1 ком. 50 пот.

ПРЕПРОДАВЦИ ДОБИЈАЈУ ВЕЋИ ОД НАЈВЕЋЕГ ПОПУСТА.

Поруџбине се шаљу првој ери. творници искључиво свих ери. прав. црквених утвари

Луке К. Алексијевића, Нови Сад — Ujvidék, (Hungaria.)

Велики илустровани Ценовник свих црквених утвари шаље се на захтевање бадава.

Др. ЛОРАНД, ЗУБНИ ЛЕЧНИК у НОВОМ САДУ

специјалиста у изради

златних ђурђија и златних круна

без плоча, на темељу своје науке и искуства стеченог на

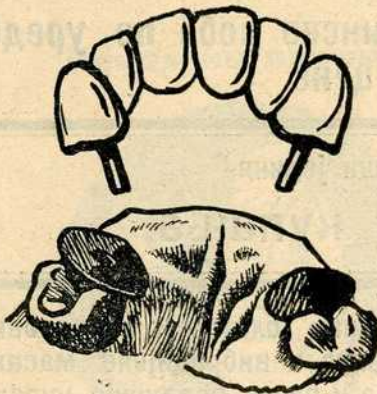
БЕРЛИНСКОЈ ПОЛИКЛИНИЦИ.

Ординара од 1-вог децембра о. г.

у Винкле-овој кући (пивара) на првом спрату,
од 8 сати ујутру, па до 5 сати по подне.

Странцима брза израда.

Намештеницима и на отплату.

Електрично уређење.

„Стармлади“ излази 1. и 16-ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладот“ у Нови Сад (Ujvidék), Витковићева улица број 16.

Власник и издавалац: М. Крстоношић (Поједини број 30 пот.) Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

Штампаарија Учитељског Д. Д. „Натошевић“ Нови Сад.

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА